

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/180/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114214122
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2114214122.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov senátu Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci spôsobilosti na právne úkony C. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/X, K., t.č. bytom B. O. P., F. U. X, zastúpenej procesným opatrovníkom JUDr. L. B., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Piešťany, právne zastúpenej PhDr. JUDr. Jaroslavou Balážiovou, advokátkou so sídlom Trnava, Dolné Bašty 2, o návrhu navrhovateľa X. U., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXX, právne zastúpeného JUDr. Miroslavom Michaličkom, so sídlom Trnava, Vajslova 11, za účasti U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., V. XXX/XX a za účasti Okresnej prokuratúry Trnava, o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, o odvolaniach C. U. a navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 16. januára 2017, č.k. 26Ps/6/2014-270, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie obmedzil spôsobilosť C. U., nar. XX.XX.XXXX, na právne úkony v rozsahu špecifikovanom vo výroku I. rozsudku (teda vo veci samostatného konania a vystupovania pred štátnymi orgánmi, orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, úradmi a súdmi a inštitúciami, pričom môže pred nimi vystupovať za pomoci ustanoveného opatrovníka, vo veci disponovania s akoukoľvek finančnou čiastkou, bankovým účtom, starobným dôchodkom nad sumu 100,-eur mesačne, vo veci udelenia plnomocenstva, vo veci uzatvárania akýchkoľvek zmlúv majetkovo-právnej povahy, a to najmä zmlúv o prevode vlastníctva k hnutelným a nehnuteľným veciam, kúpnych zmlúv, zmlúv o pôžičke, zmlúv o úvere, darovacích zmlúv, zámenných zmlúv, záložných zmlúv, zmlúv o zriadení vecného bremena, vo veci uzatvárania dohôd v dedičskom konaní, vo veci spísania závetu, vo veci rozhodovania o svojej liečbe a o poskytovaní zdravotnej starostlivosti svojej osobe a o umiestnení svojej osoby do zariadenia poskytujúceho zdravotnú starostlivosť, vo veci kandidovania vo voľbách do volených orgánov a uplatňovania volebného práva, a vo veci rozhodovania o mieste svojho trvalého a prechodného bydliska), ďalej výrokom II. ustanovil menovanej za opatrovníka Obec K., so sídlom X. XXX/X, XXX XX K., IČO: 00 313 211, ktorý opatrovník je oprávnený a povinný zastupovať opatrovanca pri právnych úkonoch, v ktorých bola spôsobilosť opatrovanca obmedzená a je povinný predkladať súdu správy o výkone svojej opatrovníckej funkcie dvakrát ročne vždy k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie a po skončení funkcie je povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca a výrokom III. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil v časti obmedzenia spôsobilosti na právne úkony ustanovením § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 231 písm. a), § 239, § 240 ods. 3

veta práv, § 243 ods. 1 a 2, § 244, § 248 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) a rozsudok v časti ustanovenia opatrovníka nesvojprávnej právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 22 ods. 2, § 27 ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka ako aj ustanovenia § 272, § 274 ods. 2, § 275 a článku 12 CMP. Vecne súd dôvodil, že navrhovateľ sa návrhom podaným na súde dňa 23.05.2014, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd pozbavil jeho matku C. U., spôsobilosti na právne úkony z dôvodu, že od smrti jej manžela sa u nej prejavujú príznaky duševnej choroby, nie je schopná rozpoznať osoby, s ktorými sa stretáva, aj keď sú to jej blízke osoby, je vo veľmi zlom zdravotnom stave, postupne predala takmer všetky nehnuteľnosti. C. U. bola po smrti manžela hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici Trnava a pacientka, ktorá s ňou bola na izbe, bola svedkom toho, ako jej cudzie osoby nechali podpisovať listiny, ktoré C. U. nečítala a nebola schopná rozpoznať, čo podpisuje. Súd do konania pribral znalca na posúdenie duševného zdravia C. U., ktorý v posudku č. 4/2015 dospel k záveru, že vyšetovaná trpí duševnou poruchou, a to vaskulárnou demenciou stredne ťažkého stupňa, v dôsledku ktorej nie je vôbec schopná sama vykonať akýkoľvek právny úkon, pričom je odkázaná na pomoc druhej osoby a zároveň ide o chorobu trvalého charakteru, ktorá je nevyliciteľná. Svojich záverov sa znalec pridržiaval aj pri výsluchu pred súdom, znalkyňa bola toho názoru, že tento stav vznikol už vo februári 2014. Súd vo veci nariadil aj kontrolné znalecké dokazovanie, pričom zo znaleckého posudku č. 06/2016, vypracovaného znaleckou organizáciou Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela zo dňa 17.08.2016 vyplynulo, že vyšetovaná trpí cievnyim ochorením mozgu s demenciou stredne pokročilého stupňa, pričom ňou dokázateľne trpela už začiatkom roka 2015, ďalej že menovaná sa zle orientuje v čase a iných modalitách (miesto, situácia, osoby), je narušený jej úsudok a spoľahlivosť reprodukcie prežitých udalostí, má narušené vyššie intelektuálne funkcie - plánovanie, rozhodovanie, analýzu a syntézu faktov do tej miery, že by mohla byť zneužitá na vykonanie právnych úkonov, ktorým nerozumie, menovaná nie je schopná vykonávať žiadne právne úkony týkajúce sa majetku a finančných transakcií v hodnote viac ako 100,- eur, nie je schopná rozhodovať o svojom pobyte, pohybe, jej stav vyžaduje stálu opateru a nie je schopná samostatne vystupovať pre úradmi a inštitúciami, pričom bez zabezpečenia adekvátnej psychiatrickej starostlivosti sa bude jej ochorenie zhoršovať, pričom lieky by ju mohli udržať na súčasnom stave. Aj na pojednávaní zástupca znaleckej organizácie pri výsluchu zotrval na záveroch znaleckého posudku, že C. U. trpí demenciou stredne ťažkého stupňa a sú dané dôvody na obmedzenie jej spôsobilosti, s výnimkou možného jednoznačného stanovenia dátumu stavu C. U., kedy táto nebola schopná rozpoznať následky svojho konania. Navrhovateľ s poukazom na závery posudku žiadal obmedziť spôsobilosť C. U. a navrhol ustanovenie seba alebo brata U. U. (ktorého súd na jeho návrh tiež pribral do konania) za opatrovníka matky, pričom poukázal na to, že rozpory medzi nimi a ich matkou vznikli z dôvodu, že matka neakceptovala partnerky synov. Aj zástupca Okresnej prokuratúry Trnava považoval znalcom a znaleckou organizáciou za preukázanú existenciu dôvodov na obmedzenie C. U. v spôsobilosti na právne úkony, pričom navrhol súdu po obmedzení jej spôsobilosti ustanoviť jej za opatrovníka Obec K., vzhľadom na zistený možný konflikt záujmov. Zástupca C. U. rozporoval, že by tu boli dôvody na čo i len čiastočné obmedzenie spôsobilosti.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zákonné podmienky pre obmedzenie spôsobilosti C. U. na právne úkony sú v tomto prípade splnené, pričom s účinnosťou od 01.07.2016 už úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony nie je možné. V konaní bolo nesporne preukázané (znaleckými posudkami, ako aj výsluchom znalcov), že menovaná trpí duševnou poruchou (demenciou stredne ťažkého stupňa), ktorá nie je len prechodná, je trvalého charakteru s progresiou jej zhoršenia, a v jej dôsledku nie je schopná robiť právne úkony, ktoré súd definoval vo výroku I. rozsudku, preto v tomto rozsahu jej spôsobilosť na právne úkony obmedzil a spôsobilosť na nevymenované právne úkony (napríklad aktívne volebné právo) jej zostalo zachované. Súd mal za to, že znalecké dokazovania bezpečne vyvrátili námietky zástupcu C. U. ohľadom jej spôsobilosti na právne úkony, pričom pre toto konanie nie je podstatné, kedy došlo k vzniku nespôsobilosti na právne úkony v dôsledku duševnej choroby, ale či táto v čase rozhodnutia existuje, či je trvalého charakteru, a či dotknutej osobe znemožňuje samostatne konať a súd konštatuje, že všetky atribúty pre rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony sú splnené. Preto aj súd považoval za nadbytočné doplniť dokazovanie svedeckými výpoveďami v zmysle ďalších návrhov zástupcu C. U. (dôkaz výsluchom ošetrojúceho všeobecného lekára a ošetrojúceho psychiatra, výsluchom zástupcu zariadenia, v ktorom sa menovaná zdržuje, ako aj výsluchom svedkyne B.), ktoré dôkazy neboli už spôsobilé zmeniť výsledok konania, a teda ich vykonávanie by bolo neehospodárne, neúčelné a viedlo by len k predĺženiu konania. Vypočutie ošetrojúcich lekárov, by malo význam pre konanie vtedy, ak by súd nenariaďoval znalecké dokazovanie a upúšťal by od neho, v tomto konaní však naopak boli vypracované dva znalecké posudky, ktoré sa stotožňovali v náhlade na duševný stav C. U..

4. Zároveň súd ustanovil C. U. za opatrovníka obec, ako nestrannú tretiu osobu, keďže všetky osoby, ktoré prichádzajú do úvahy ako opatrovníci z radov príbuzných, sú v konflikte záujmov s C. U., alebo ďalšou osobou. I. V. je podozrivý zo spáchania trestného činu voči C. U. a súčasne je účastníkom súdneho sporu, kde sa má prejednávať neplatnosť zmlúv o prevode vlastníctva medzi menovanou a ním, resp. jeho synom a z uvedených dôvodov súd vylúčil možnosť ustanoviť aj iného príbuzného zo strany I. V. pre možný konflikt záujmov. Ďalej z rovnakých dôvodov súd neustanovil za opatrovníka synov menovanej (X. a U.) a ani X. U., nakoľko X. je v súdnom spore s menovanou, pričom vzhľadom na blízky príbuzenský pomer nie je možné ustanoviť ani manželku ani brata. Súd konštatuje, že obaja by v prípade úspechu v súdnych sporoch brata (manžela) mohli dostať hmotnej výhody (jeden ako manžel, a druhý prípadne ako budúci dedič). Súd v súvislosti so zhodnotením konfliktu záujmov oboch bratov bol toho názoru, že obaja síce majú matku radi (napriek dlhšiemu obdobiu nekomunikácie), avšak prejednávané súdne spory bránia ich ustanoveniu za opatrovníka matky. Súd neustanovil za opatrovníka ani zariadenie, v ktorom sa menovaná nachádza, nakoľko v priebehu konania bolo zistené, že synom menovanej nie je umožnený prístup k matke aj v dôsledku konania zariadenia, čo súd vyhodnotil ako skutočnosť brániacu ustanoveniu zariadenia za opatrovníka, nakoľko iným osobám umožňuje zariadenie prístup k menovanej. Súčasne tu súd zistil možný konflikt záujmov v podobe vzniknutých úrazov a prípadnej náhrady škody voči zariadeniu, ktorá by mohla vzniknúť, a ktoré by následne opatrovník riešil sám voči sebe. Súd na základe uvedených skutočností zhodnotil, že ustanoveným za opatrovníka musí byť tretia nestranná osoba so zárukou nezávislosti, ktorú práve poskytuje obec K., nemajúca vzťah k žiadnej zo strán, a preto bude najlepšie chrániť záujmy C. U.. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP keď súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie C. U., prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a to v celom rozsahu dôvodiac tým, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tiež tým, že konanie má inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd tiež dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľka absolútne popiera iracionalitu svojho konania pri právnych úkonoch vykonávaných v roku 2014 (v čase podpisovania kúpnych zmlúv zo dňa 31.3.2014 a 5.6.2014 a zaopatrovacej zmluvy zo dňa 16.6.2014), ktorou argumentoval navrhovateľ pri podaní návrhu na obmedzenie jej svojprávnosti. Zo strany C. U. tu nešlo o iracionálne zbavovanie sa svojho majetku, ale o právne úkony, ktoré zamýšľala uskutočniť s manželom ešte za jeho života a to z dôvodu, že medzi rodičmi a synmi X. a U. neboli dobré rodinné vzťahy, synovia sa v rodičovskom dome dlhodobo nezdržiavali, rodičov nenavštevovali, alebo len účelovo a podľa pani U. nekonali v súlade s morálnymi normami, ktoré mala menovaná s manželom. Úmysel previesť nehnuteľnosti, v minulosti patriace rodine V., na členov tejto rodiny jednoznačne prejavila odvolateľka s manželom ešte pred jeho smrťou, kedy navštívili notársky úrad, ktorý pripravoval kúpnu zmluvu a dôvody pre realizáciu tohto spoločného rozhodnutia manželov pretrvávali aj po smrti manžela a tieto samotná C. U. súdu počas prebiehajúceho konania zrozumiteľne a jasne vysvetlila. Odvolateľka poukázala na prebiehajúce súdne konania vedené na Okresnom súde Trnava a to vo veci neplatnosti kúpnych zmlúv a to toho času prerušené konanie sp.zn. 18C/113/2014, ktoré je vedené navrhovateľom X. U. proti žalovanej C. U. a U. V.), ďalej už zastavené konanie sp. zn. 11C/444/2015, v ktorom sa navrhovateľka C. U. zastúpená X. U., domáha určenia neplatnosti právneho úkonu proti žalovanému I. V., pričom k zastaveniu došlo predovšetkým z dôvodu, že pani U. nikdy neudelila X. U. plnomocenstvo k vykonaniu akýchkoľvek právnych úkonov jej mene, ďalej prebieha konanie sp.zn. 10C/48/2016 vo veci určenia neplatnosti právneho úkonu, ktorá žaloba bola podaná navrhovateľom X. U. proti C. U. a I. V. dňa 16.2.2016, ktoré je tiež prerušené. Návrhy podané synom pani U. dňa 23.5.2014 majú jediný právny dôvod a to, že sa u pani C. U. prejavujú znaky duševnej choroby spočívajúce v jej „iracionálnom konaní“. Nie je tiež pravdivé tvrdenie navrhovateľa, že postupne predala takmer všetky nehnuteľnosti a fakticky sa zbavila strechy nad hlavou, keďže ako zákonný dedič 1/2 domovej nehnuteľnosti a záhrady spolu so svojimi synmi je presvedčená, že rodinný dom z ktorého 1/2 previedla na syna svojho synovca bude aj naďalej užívať, pretože zostávajúci vlastníci jej synovia budú v plnom rozsahu rešpektovať jej užívacie práva, zvlášť keď pre syna U. za svojho života v rodičovskej záhrade postavila s manželom rodinný dom a svojmu synovi X. požičala veľký obnos finančnej hotovosti, ktorú nikdy nevrátil. Nehnuteľnosti predala za účelom zabezpečenia si finančných prostriedkov na dôstojnú starobu. Nepravdivé bolo aj tvrdenie navrhovateľa, že v nemocnici jej cudzie osoby dali podpisovať listiny, ktoré ani nečítala, a nebola

schopná rozoznať čo podpisuje, keď takéto závažné tvrdenie nebolo v celom konaní preukázané, keďže navrhovateľ ako aj označená pacientka (svedkyňa) vedeli, že pani U. nikto okrem rodinných príslušníkov nenavštevoval. Odvolateľka poukázala na to, že po smrti manžela bola v ťažkom depresívnom stave zapríčinenom jednak tragickou udalosťou a jednak prístupom jej vlastných synov k jej osobe, avšak tento smútok a depresiu nemožno označiť za prejavy duševnej choroby a napriek ťažkému depresívnemu stavu bola vlastnými silami a rozumom schopná zabezpečiť manželov pohreb aj sa ho zúčastniť, hoci na invalidnom vozíku, keďže bola po operácii zraku. V ďalšom odvolateľka opisuje zhoršenie zdravotného stavu po pohrebe najmä v dôsledku necitlivého prístupu jej syna X., ktoré vyústilo hospitalizáciou pre ťažkosti srdca, a po ďalších hospitalizáciách napokon na základe odporúčania lekárov sa dobrovoľne rozhodla nastúpiť do Zariadenia pre seniorov v B. O. P., pričom si neželala, aby ju synovia chodili navštevovať. Do zariadenia ju prišla na základe žiadosti jej syna vyšetriť psychiatricka MUDr. U., ktorá po vykonaní návštevy skonštatovala, že prípadom sa ďalej zaoberať nebude, pretože informácie, ktoré jej boli podané, boli nepravdivé a zavádzajúce. Odvolateľka poukázala na to, že vyšetrenia znalca boli vykonané v priestoroch domu seniorov, kde C. U. nastúpila po ťažkom prežitom roku 2014 v značne depresívnom stave, zapríčinenom neustálymi atakmi najmä jej mladšieho syna vo veci nakladania s nehnuteľným majetkom, keď ona sama bola zásadne a vážne presvedčená, že svojím obom synom za svojho aktívneho života a v čase pred smrťou manžela spolu poskytli maximum plnenia, za čo sa jej a manželovi nedostalo primeranej vďaky, úcty ani potrebnej starostlivosti detí voči rodičom. Stav po smrti manžela, popisovaný v zdravotnej dokumentácii lekárom, bol neurologickým stavom prechodného charakteru, ktorý nemá vplyv na spôsobilosť na právne úkony. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým obmedzil spôsobilosť na právne úkony menovanej, táto považuje prinajmenšom za nespravodlivé, keď disponovanie sumou 100 eur mesačne a zákaz disponovania so sumou vo výške celého starobného dôchodku v stupni stredne ťažkej demencie je neprijateľné porušenie základných ľudských práv chránených Ústavou SR. Ďalej odvolateľka poukázala na to, že od začiatku súdneho konania bol spor pridelený štyrom zákonným sudcom, viacerí z nich mali možnosť C. U. vypočuť a zistiť primeraný stav duševného zdravia, keď táto vedela koncentrovane a plynule opísať situáciu týkajúcu sa nakladania s majetkom, štvrtý zákonný sudca mal za to, že C. U. už nie je potrebné vypočuť, nezobral do úvahy jej opakované osobné výpovede z rokov 2014 - 2016, kde uvádzala dôvody, pre ktoré tak konala a pre svoje rozhodnutie prijal za smerodajné výsledky kontrolného znaleckého posudku, pričom obaja znalci pripustili, že znalecké dokazovanie bolo pre pani U. vysoko a neprimerane stresujúcou okolnosťou. Súd vyniesol rozhodnutie po trojročnom spore, keď menovaná od druhej polovice roku 2014 neurobila žiadne právne úkony, pričom za dôvod, pre ktorý je potrebné obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony, súd uznal jej „iracionálne“ konanie pri nakladaní so svojím majetkom po smrti manžela, pričom vôbec nezohľadnil aj tú skutočnosť, že v tomto období bola podpísaná aj zaopatrovacia zmluva prostredníctvom ktorej menovaná mala záujem zabezpečiť si ako opustená vdova pre seba finančné prostriedky a poskytnutie pomoci k dôstojnému prežitiu staroby. Vzhľadom na uvedené odvolateľka navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh zamietne v plnom rozsahu a jej prizná nárok na náhradu trov celého konania.

6. Proti rozsudku podal odvolanie aj navrhovateľ a to výlučne proti výroku o ustanovení opatrovníka nesvojprávnej, majúci za to, že rozhodnutie v tejto časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže navrhovateľ napriek tomu, že je účastníkom súdnych sporov s menovanou, nemá konflikt záujmov vo veci určenia neplatnosti právnych úkonov a to najmä z dôvodu, že v oboch sa domáha, aby súd zrušil platnosť predmetných zmlúv a vrátil majetok C. U.. Odvolateľ je toho názoru, že v konaniach, ktorých výsledkom má byť vrátenie majetku C. U., nie je záujem osoby navrhovanej za opatrovníka v konflikte so záujmami C. U., rovnako aj skutočnosť, že navrhované osoby X. a U. U. budú potenciálnymi dedičmi po C. U., nemôže byť dôvodom pre ich vylúčenie ako opatrovníkov. Nie sú tu teda dané prekážky ustanovenia opatrovníka ani u uvedených rodinných príbuzných ani u X. U. z rovnakých dôvodov, ako je uvedené vyššie. Odvolateľ poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 25Co/531/1997 z ktorého vyplýva, že súd ustanoví za opatrovníka predovšetkým osoby z navrhovateľovho blízkeho prostredia a až potom ak takejto osoby niet, ustanoví obec, preto je rozhodnutie v rozpore s platnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR a v rozpore s § 220 ods. 2 CSP. Súd by mal pri rozhodovaní brať do úvahy stále trvajúci dobrý rodinný vzťah medzi matkou a synmi C. U., ktorí ako uvádza súd „majú matku radi“. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k druhému výroku zmenil tak, že ustanoví C. U. za opatrovníka X. U. alternatívne U. U., alternatívne X. U.. Navrhovateľ k odvolaniu podanému C. U. uviedol, že tvrdenia tam obsiahnuté nemajú právny charakter a je treba ich považovať za subjektívne, jej odvolanie žiadnym spôsobom nespochybňuje závery znaleckých posudkov vyhotovených v súdnom konaní, odvolanie rozoberá súvislosti skutkové a kauzálne, ktoré však v tomto konaní nie sú relevantné.

nesmeruje voči výroku rozsudku ako takému a už vôbec nespochybňuje argumentáciu súdu uvedenú v odôvodnení rozsudku, na základe čoho možno konštatovať, že odvolanie podané právnu zástupkyňou C. U. je nedostatočne odôvodnené. Uvedená argumentácia bude predmetom preskúmania v rámci iných súdnych sporov vedených Okresným súdom v Trnave.

7. C. U. prostredníctvom svojej advokátky uviedla k podanému odvolaniu navrhovateľa, že s jeho tvrdeniami a právnymi názormi nesúhlasí a v prípade, ak by súd dospel k záveru, že treba obmedziť spôsobilosť na právne úkony C. U., potom ustanovenie obce za jej opatrovníka považuje za správne, keďže nie je možné za opatrovníka ustanoviť žiadnu z osôb navrhnutých navrhovateľmi, pričom dôvody pre takéto konanie celkom jasne vyplynuli z vykonaného dokazovania (konflikty záujmov, mimoriadne zlé vzťahy, prebiehajúce civilné a trestné konania), na ktoré poukázal v priebehu konania aj prokurátor a prvoinštančný súd ich precízne a logicky vyargumentoval v odôvodnení svojho rozsudku.

8. U. U., mladší syn C. U., v písomnom vyjadrení k jej odvolaniu uviedol, že konanie jej právnej zástupkyne považuje za neetické a porušujúce morálny kódex a stanov y členov advokátskej komory, poukázal na to, že sa vyjadruje o neustálych atakoch mladšieho syna voči svojej mame vo veciach nakladania majetku, avšak zrejme ide o omyl, pretože ničoho podobného sa nikdy nedopustil, nie je ziskuchtivý a rodičov nikdy o majetok nechcel pripraviť. Dlhá doba nekomunikácie s rodičmi nebola dôsledkom jeho nezájmu o nich, ale ochranou pred nenávisťným správaním voči jeho bývalej partnerke s dcérou, a bola tiež dôsledkom jeho pracovného vyťaženia. Prevod nehnuteľností na rodinu V. považuje za neetický, jeho matka ani neponúkla svoj podiel dedičom s predkupným právom. jeho matka sa v skutočnosti týmto prevodom nijako finančne nezabezpečila, keďže nikto nevidel relevantné doklady a pohyby na účtoch. Odsúdil správanie rodiny V., ktorí si vybavovali prepisy majetku jeho rodičov na seba, uviedol, že do majetkových a súdnych konaní dlho nezasahoval, aby ho nikto ako syna nemohol obviňovať zo zisťných dôvodov, avšak len dovtedy, kým nezískal vierohodné a objektívne informácie za ktoré považuje vyjadrenia odborníkov z odboru psychiatrie. Bol toho názoru, že nie je normálne ani morálne prevádzať majetky v státisícových hodnotách u človeka preukázateľne trpiaceho stareckou demenciou a viniť tých, ktorí na to poukazujú.

9. Okresný prokurátor k obom odvolaniam uviedol, že sa nestotožňuje s ich odvolacími dôvodmi, vydaný rozsudok považuje za vecne správny a zákonný, preto ho navrhol v celosti potvrdiť.

10. Na vyjadrenie prokurátora písomne zareagoval U. U., ktorý uviedol, že pokiaľ za opatrovníka má byť určený cudzí subjekt, takéto rozhodnutie ide proti základným princípom fungovania rodiny a spoločnosti a s týmto on nesúhlasí, keďže podporí nefunkčnosť rodiny a rodinu rozbíja. Uviedol, že za absenciu komunikácie medzi ním a rodičmi nesie vinu matka a nie on sám a nevidí žiadny relevantný dôvod, aby súd pochyboval, že ako syn sa o svoju matku postará tak ako treba, a to v jej prospech. Súdu vytkol, že si o ňom ako nevykonal nestranné zisťovania. Apeloval na súd, aby sa nesprával povrchno a nerobil rozhodnutia ktoré sú ovplyvnené tvrdením protistrany, poukázal na starostlivosť o matku, ktorú I. V. vzal na svoje ramená, ktorú však odborné posudky vyhodnotili ako zanedbanú starostlivosť, ktorá matkin stav ešte viac zhoršila. Navrhol, aby v záujme jeho matky ho ako jej syna určil súd za opatrovníka.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (§ 7 ods. 1 v spojení s § 236 CMP, § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že žiadnemu z odvolaní nie je možné priznať úspech, pretože napadnutý rozsudok je v celosti vecne správny.

12. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie bolo pozbavenie spôsobilosti na právne úkony C. U. na návrh jej syna X. U., predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý obmedzil C. U. v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu, ktorý špecifikoval vo výroku I svojho rozsudku po zistení, že menovaná trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, v dôsledku ktorej nie je schopná robiť právne úkony, a súčasne jej za opatrovníka ustanovil Obec K..

13. Odvolací súd po preskúmaní celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe

vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie vecne správne. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a poukazuje na správnosť jeho dôvodov a iba na doplnenie, reagujúc na odvolacie argumenty uvádza nasledovné:

14. Ako vyplýva z obsahu podaného odvolania, C. U. opiera svoje odvolanie predovšetkým o tvrdenie, že dôvody, pre ktoré navrhovateľ podal návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony jeho matky, v tom čase neexistovali, keď matkou vykonané majetkové prevody v r. 2014 mali navýsost' racionálny podklad spočívajúci v dlhodobu pretrvávajúcich nedobrych vzťahoch s jej synmi a boli výsledkom spoločného rozhodnutia C. U. s manželom prijatého ešte pred manželovou smrťou. K tomuto odvolací súd uvádza, že dôvody, ktoré navrhovateľa viedli k podaniu jeho návrhu na súd nie sú rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci, keď zásadný význam zohrávajú výsledky znaleckého dokazovania. Pokiaľ by totiž aj bola bývala C. U. v čase inkriminovaných právnych úkonov z roku 2014 duševne zdravá, z dokazovania bolo nesporne preukázané a to nielen znaleckým posudkom znalkyňou MUDr. Moniky Gregorovej ale aj kontrolným znaleckým posudkom vypracovaným znaleckou organizáciou Psychiatrickou nemocnicou Philippa Pinela zo dňa 17.08.2016, že C. U. v čase rozhodnutia súdu trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, ktoré ju robí neschopnou vykonávať drvivú časť právnych úkonov. Otázka, odkedy presne menovaná takýmto duševným ochorením trpí (na ktorej sa znalci ani presne nezhodli), nebola súdom v predmetnom konaní do dôsledkov riešená a uzavretá, keďže ani nebolo potrebné túto otázku osobitne riešiť. Vzhľadom na predmet konania je totiž presná odpoveď na takúto otázku irelevantná a pre rozhodnutie súdu vo veci samej postačovalo preukázanie existencie kvalifikovanej duševnej poruchy v čase vydania jeho rozhodnutia a to s poukazom na zásadu zakotvenú v ust. § 217 ods. 1 CSP, podľa ktorej pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Preto uvedená argumentácia odvolateľky bola vyhodnotená ako nedôvodná, jej výhrady však budú mať relevanciu v prebiehajúcich súdnych konaniach týkajúcich sa platnosti majetkových prevodov. Skutkové súvislosti, ktorými sa odvolateľka aj v ďalšej časti odvolania zaoberá, v podstate nepochybujú výrok rozsudku ako taký, iba opätovne narážajú na spomínaný problém, ktorým je posúdenie duševného stavu odvolateľky v období r. 2014, čo však pre rozhodnutie súdu v tomto konaní nie je určujúce ako už bolo uvedené vyššie.

15. Za jedinú vecnú výhradu v odvolaní možno považovať tú, podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie o obmedzení jej spôsobilosti na právne úkony považuje za nepodložené, minimálne v časti obmedzenia disponovať sumou jej starobného dôchodku nad rámec sumy 100 eur mesačne, čo odvolateľka s ohľadom na zistenú diagnózu považuje za neprijateľné porušenie jej základných ľudských práv. Odvolací súd k tomuto uvádza nasledovné:

16. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je nepochybne jedným z najzávažnejších zásahov do duševnej integrity fyzickej osoby a jej súkromia, preto je nevyhnutné, aby tieto zásahy verejnej moci boli výsledkom starostlivého a citlivého posúdenia súdu za súčasnej spolupráce s odborníkom, resp. znalcom. Z ustanovenia § 248 ods. 2 CMP vyplýva povinnosť súdu buď pozitívnym alebo negatívnym spôsobom vymedziť rozsah právnych úkonov, ktoré obmedzená osoba môže alebo nemôže sama vykonávať. Tak ako samotné skúmanie prítomnosti duševnej poruchy, ktorá má byť dôvodom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, rovnako aj rozsah právnych úkonov, ktorých sa obmedzenie týka je otázkou, vyriešenie ktorej sa nezaobíde bez znaleckého skúmania, resp. bez odborného vyjadrenia lekára, keďže na uvedené nemá súd potrebné odborné znalosti. Preto, opierajúc sa predovšetkým o názor odborníka, ktorý vo vzťahu k zistenej duševnej poruche a jej prejavom u konkrétnej osoby, súd musí v rozhodnutí nastaviť rozsah obmedzenia tak, aby zabezpečil primerané, čo najmenej represívne a zároveň účinné záruky tak, aby osobe bola poskytnutá ochrana pred neuváženým konaním tejto osoby poškodzujúcim ju samotnú a pred jej prípadným zneužitím zo strany tretích osôb. Jednou zo zásad uplatňovaných pri rozhodovaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je, aby tento prostriedok ochrany zasahoval do spôsobilosti osoby na právne úkony v čo najmenšom rozsahu pokiaľ to okolnosti prípadu dovoľujú ale zároveň tak, aby účel opatrenia bol zachovaný. Aj v danom prípade preto súd vychádzal predovšetkým zo zistení znalcov, ustanovených v predmetnom konaní. Podľa názoru znalkyne MUDr. Moniky Gregorovej, ako vyplýva z podaného posudku, existovali ku dňu podania posudku 06.02.2015 u C. U. predpoklady na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, teda na úplné odňatie spôsobilosti na všetky právne úkony. Následne bolo vykonané kontrolné znalecké dokazovanie znaleckou organizáciou, ktorého výsledky zhrnuté do posudku zo dňa 17.08.2016, poukazujú na nutnosť obmedziť vyšetrovanú v rozsahu ako to urobil súd prvej inštancie, keďže podľa psychiatrického posudku nie je schopná vykonávať žiadne právne úkony týkajúce sa majetku a finančných transakcií v hodnote

presahujúcej 100 eur mesačne, nie je schopná rozhodovať o svojom pobyte a pohybe, jej stav si vyžaduje stálu opateru, v domácom prostredí nemôže existovať bez tejto opateru a rovnako nie je schopná bez pomoci vystupovať pred úradmi a inštitúciami, pričom na svojich záveroch trvala znalecká organizácia aj na pojednávaní dňa 16.01.2017 a to aj v otázke nutnosti obmedzenia spôsobilosti na všetky právne úkony týkajúce sa sumy prevyšujúcej hranicu 100 eur. Odvolací súd sa preto plne stotožnil s tým, ako súd prvej inštancie vymedzil rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony C. U., pretože tento rozsah vyplynul z vykonaného dokazovania. Aj odvolací súd pritom musel súhlasiť s tým, že prípadné ďalšie dokazovanie navrhnutými svedeckými výpoveďami by bolo vo svetle záverov znaleckého dokazovania už nadbytočné a nemohlo privodiť iné rozhodnutie vo veci. Záverom sa k odvolaniu C. U. žiada uviesť, že tvrdenie o tom, že za dôvod, pre ktorý je potrebné obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony súd prvej inštancie uznal jej „iracionálne“ konanie pri nakladaní so svojím majetkom po smrti manžela, posúdil odvolací súd ako nepodložené, pretože tomu tak nebolo, keď prvoinštančný súd vychádzal primárne zo záverov znaleckého dokazovania preukazujúceho prítomnosť trvalej duševnej poruchy a nie z toho, či a aké majetkové prevody menová po smrti svojho manžela urobila.

17. Rovnako odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné aj odvolanie navrhovateľa, ktorý namietal správnosť rozhodnutia v časti osoby ustanoveného opatrovníka majúca za to, že v danej veci neexistuje žiadny konflikt záujmov medzi C. U. a navrhovateľom, resp. jeho bratom U., či manželkou X. a preto povinnosťou súdu bolo ustanoviť jej za opatrovníka predovšetkým niektorú z týchto blízkych osôb a až potom, ak takejto osoby niet, mohol súd ustanoviť obec. Odvolací súd v tejto otázke však zdieľa názor súdu prvej inštancie, že o možný stret záujmov sa v tomto prípade jedná. Navrhovateľ tvrdí, že hoci je účastníkom súdnych sporov s menovanou, nemá konflikt záujmov vo veci určenia neplatnosti právnych úkonov a to najmä z dôvodu, že v oboch sa domáha vyslovenia neplatnosti predmetných zmlúv a vrátenia majetku matke. Avšak C. U. mala svoje dôvody na takýto prevod majetku, ktoré podľa všetkého súviseli práve s nefunkčnými vzťahmi s jej synmi. V súčasnosti pritom nie je možné jednoznačne tvrdiť, že C. U. zmluvy uzavrela neplatne, keď otázka posúdenia platnosti je predmetom prebiehajúcich sporov, ktoré nie sú právoplatne skončené, a v ktorých súd bude posudzovať, či v čase ich uzavretia bola spôsobilá na takéto konkrétne úkony (rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony nepôsobí spätne ex tunc). Pokiaľ by sa potom stalo, že súd v prebiehajúcich konaniach vysloví platnosť týchto úkonov, konflikt záujmov by bol zrejмый. Navyše v uvedenom prípade treba vziať pri otázke výberu vhodného opatrovníka do úvahy zložitú rodinnú vzťahy medzi C. U. a jej synmi, ktoré sú dlhodobo rozvrátené, z dokazovania vyplynulo, že sa prakticky nestýkajú a bez ohľadu na city, ktoré prechovávajú (a tvrdia) synovia X. a U. voči matke, C. U. prechováva k synom negatívne city a uprednostňuje rodinu V.. Príbuzní z uvedenej rodiny však tiež nie sú vhodnými opatrovníkmi takisto pre kolíziu záujmov, pretože práve platnosť zmlúv o prevode majetku na nich je predmetom prebiehajúcich sporov. K osobe synov a X. U. odvolací súd dopĺňa, že bolo by v rozpore so záujmami nesvojprávnej, pokiaľ by jej súd za opatrovníka, ktorého funkcia nepochybne predpokladá aj určitý druh spolupráce medzi opatrovníkom a opatrovancom, ustanovil takú osobu, s ktorou má C. U. preukázateľne dlhodobo narušené vzťahy a nekomunikujú spolu (dokonca si nepriala, aby za ňou chodili do nemocnice a pod.), pretože takéto rozhodnutie by bolo kontraproduktívne a zároveň nerešpektujúce osobu, ktorej sa má opatrovník ustanoviť. Toto platí pre všetky tri osoby, navrhované alternatívne odvolateľom za opatrovníkov, preto súd ani nemal dôvod skúmať morálne predpoklady týchto osôb stať sa opatrovníkom. Nemožno súhlasiť ani s tvrdením U. U., že rozhodnutie, ktorým za opatrovníka je ustanovená obec rozbieja rodinu, pretože v uvedenom prípade je rodina už dávno nefunkčná a ani ustanovenie niektorého z nich za opatrovníka by tento stav neodstránilo. Úlohou súdu s ohľadom na predmet konania nebolo ani skúmať a dokazovať, kto z členov rodiny nesie na tomto stave vinu, relevantný pre rozhodovanie je iba zistený stav a síce zlé vzťahy medzi matkou a synmi, ktorá skutočnosť patrí tiež medzi určujúce pri výbere osoby opatrovníka a nasvedčuje potrebe zveriť túto funkciu inej osobe. V danom prípade niet žiadnej vhodnej osoby z blízkeho prostredia C. U., pričom požiadavky na riadny, nestranný a zodpovedný výkon tejto funkcie spĺňa Obec K., ktorá zároveň s výkonom funkcie vyslovila súhlas. Rozhodnutie prvoinštančného súdu tak bolo správne a odvolací súd sa s ním plne stotožnil.

18. Vedený týmito úvahami tak odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu za správne, keďže vychádza zo skutkových zistení vyplývajúcich z posudku znalca, tiež zo správneho súhrnného vyhodnotenia všetkých zistených individuálnych okolností prípadu a rešpektuje účel, ktorý zákon inštitútom obmedzenia spôsobilosti na právne úkony sleduje. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny

podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, a zároveň rozhodol o trovách odvolacieho konania za použitia ust. § 52 CMP v spojení s § 58 CMP a ust. § 396 ods. 1 CSP.

19. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.